

Asia: VN/34601/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain 43 §:n ja ammattikorkeakoululain 32 §:n muuttamisesta (yhden opiskeluoikeuden säännös)

Lausunnonantajan lausunto

Ovatko esityksen tavoitteet kannatettavia?

Eläinlääkäriliitto pitää esityksen tavoitteita väestön koulutustason noston sekä opiskelijoiden suunnitelmallisen opiskelun ja opintojen läpäisyn kannustuksen osalta sinänsä kannatettavana. Esityksessä esitettyjen keinojen käyttäminen tuskin kuitenkaan johtaa näihin tavoitteisiin ainakaan lääketieteen aloilla.

Onko esitys kannatettava? Perustelkaa myönteinen tai kielteinen kantanne.

Eläinlääkäriliitto ei kannata esitystä. Työelämä tarvitsee laaja-alaista osaamista ja joissain tilanteissa se tarkoittaa myös useampaa korkeakoulututkintoa. Vaihtoehtona on kahden osaajan palkkaaminen tai laaja-alaisen osaamisen edun menettäminen. Tulisi selvittää kuinka moni jättää toisen koulutuksen kesken ja keskittyä näiden opiskelijoiden tukemiseen, ainakin tilanteissa, joissa opiskelijalla on halu suorittaa opinnot loppuun.

Pakottamalla opiskelijat suorittamaan tutkinnot peräkkäin laaja-alaisten osaajien työelämään siirtyminen viivästyy ja opintojen synergiasta joudutaan luopumaan. Korkeakouluopintojen loppuvaiheessa (lopputyö, valinnaiset) tutkintojen samanaikaisuudesta on hyötyä ja tutkintojen suorittamisen aika on lyhyempi kuin tilanteessa, jossa ne suoritetaan peräkkäin.

On kuitenkin hyvä, että useamman maksuttoman tutkinnon suorittaminen on yhä mahdollista eikä hakemista uutta tutkintoa suorittamaan olla muuten vaikeuttamassa.

Ovatko esityksen vaikutusarviot oikeansuuntaiset? Puuttuuko vaikutusarvioista jotakin?

Eläinlääkäriliitto katsoo, etteivät esitetyt keinot ja toisesta opiskeluoikeudesta luopuminen johda aloituspaikkojen lisäämiseen tai resurssien vapautumiseen. Esimerkiksi tilanteessa, jossa eläinlääketiedettä 4. vuosikurssilla opiskeleva tulee valituksi toiseen korkeakouluun, ei hänen poistumisensa mahdollista uuden opintoja aloittavan henkilön ottamista tilalle. Tilanne on hyvin yleinen lääketieteen saralla, jossa jokainen opiskeluvuosi rakentuu aiempina vuosina opitulle, eikä opinnoissa etenemistä ole mahdollista tehdä eri järjestyksessä. Resurssit on joka tapauksessa määriteltävä sen mukaan, että jokainen opinnot aloittava myös suorittaisi tutkinnon loppuun.

Muut huomionne esityksestä

Eläinlääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Esityksen tavoitteiden toteutuminen vaatii korkeakoulujen riittävän rahoituksen turvaamista. Nyt niiden rahoitus on voimakkaasti linkittynyt suoritettuihin tutkintoihin. Esityksen toteutuessa korkeakoulu menettää aina toisen opiskelupaikan vastaanottaneen opiskelijan lopullisesti, eikä häntä saada mukaan valmistuneisiin. Yliopiston kannalta taloudellinen hyöty viivästyneestäkin valmistuneesta on parempi kuin tilanne, jossa mahdollisesti jo pitkälle opinnoissa päässyt ja runsaasti resursseja käyttänyt opiskelija poistuu kokonaan eikä valmistu lainkaan.

Jotta esityksen tavoitteet olisi mahdollista saavuttaa, korkeakouluja tulisi tukea taloudellisesti tavalla, joka ei johda opetuksen laadusta ja opiskelijoille asetettavista vaatimuksista tinkimiseen, jotta valmistuvien lukumäärätavoitteet voidaan täyttää.

Turku Mikko
Suomen Eläinlääkäriliitto